

Retkeily Punkaharjulle ja Savonlinnaan

Vuoden 2016 retkeily suunnataan Punkaharjulle ja Savonlinnaan. Kohteenamme on Punkaharju, kansallismaisema kaikkineen, Punkaharjulla tehtävä metsäntutkimus, jolla on sekä pitkä perinne että annettavaa pitkälle eteenpäin ja Lusto – Suomen Metsämuseo, Metsähistorian Seuran merkittävä yhteistyökumppani. Savonlinnassa tutustumme Laitaatsilta, järviolueen telakkaan sekä sisävesiliikenteeseen laajemminkin ja vierailemme Olavinlinnassa, aikansa moderneimmassa puolustuslinnassa ja nykyään upeassa tutustumiskohteessa ravintoloihin. Retkeily alkaa Lustossa, johon kokoonnutaan ja johon retkeily myös päätetään. Majoitus on Savonlinnassa.

Perjantai 15.9.2017

Kello 11.00 Tulo Lustoon, ilmoittautuminen ja lounas Ravintola Lustossa. Junan tuloaika Helsingin suunnasta on 10.58.

Kello 12.00 Luston näyttelyiden ja kokoelmien esittely, opastetut kierrokset, Luston henkilökunta.

Lusto – Suomen Metsämuseo on metsäkultuurin valtakunnallinen erikoismuseo ja tiedekeskus – ihmisen ja metsän menneisyyden sekä tulevaisuuden kansainvälinen kohtauspaikka Punkaharjulla.

Perusnäyttelyiden lisäksi tutustumme erikoisnäyttelyihin:

Kansallista identiteettiä rakentamassa – Suomalainen metsäsuhde UPM-Kymmenen Kulttuurisäätiön kokoelmassa. Näyttelyssä teoksia muun muassa Akseli Gallen-Kallelalta, Berndt Lindholmilta, Eero Järnefeltiltä, Gösta Diehliltä, Hugo Simbergiltä, Jalmari Ruokokoskelta, Jussi Mäntyseltä, Pekka Haloselta, Santeri Salokiveltä, Tuulikki Pietilältä, Victor Westerholmilta ja Yngve Bäckiltä. Näyttelyn on kuratoinut UPM-Kymmenen Kulttuurisäätiön toiminnanjohtaja, FT Anna-Maria Wiljanen.

Ilona Rista – Puutaiteen uudistaja -näyttelyssä suomalainen metsä ja puu ovat voimakkaasti läsnä. Rista on tullut tunnetuksi erityisesti suurikokoisista puureliefeistään, joiden suunnittelu perustuu tietoteknologiaan ja toteutus tapahtuu koneellisesti. Reliefit ovat sisustus- ja akustisia elementtejä sekä itsenäisiä taideteoksia ja kertovat uudenlaisesta, modernista suomalaisesta puuosaamisesta. Ristan töiden aiheet tulevat usein suomalaisesta metsästä tai abstrahoidusta pinnasta, materiaali pohjoismaisista puulajeista.

Taiteilija-muotoilija Sanna Vatanen on toteuttanut hauskan ja sympaattisen Virkatut moottorisahat -näyttelyn, jossa kerrotaan muun muassa, kuinka sahoja nimettiin niiden käyttöominaisuuksien mukaan ja kuinka moottorisahojen nimet kääntyivät kansan suuhun paremmin sopiviksi.

Kello 14.00 Siirtyminen bussilla Savonlinnaan.

Kello 14.30 Laitaatsilta, asiantuntijoina Pekka T. Rajala ja Esko Pakkanen.

Laitaatsillan telakka on 1900-luvun alkupuolelta alkaen ollut yksi Suomen tärkeimmistä sisävesitelakoista ja sisävesilaivojen talvehtimistukikohdista. Telakan historia liittyy Suomen puunjalostusteollisuuden kehitykseen, etenkin yhden keskeisen yhtiön, Enso-Gutzeit Oy:n, toimintaedellytyksiin Saimaan vesistöalueella. Telakka-alueen yleisilme ja rakennusten muodostama kokonaisuus kuvaavat hyvin sisävesilaivaliikenteen vaiheita pitkältä ajalta. Telakka koostuu telakkatoiminnalle tyypilliseen tapaan eri aikaisista, muuttuneiden toiminta-periaatteiden mukaan jatkuvasti muuttuneista teollisuuden rakennuksista, rakenteista ja laitteista.

Kello 16.30 Risteily S/S Kalle Tihveräisellä, kipparina Tero Lehto.
Iltapäiväkahvit laivalla.

S/S Kalle Tihveräinen on höyrylaiva, jonka rakensi vuonna 1916 H. Saastamoinen Oy Haapaniemen telakalla Kuopiossa. Alus oli tyypiltään teräsrunkoinen höyrylotja ja se kuljetti suurimmaksi osaksi kappaletavaralasteja kuten jauhoja Saastamoisen tukkuliikkeen tarpeisiin. Laiva myytiin 1950-luvun puolivälissä ja uusi omistaja ajoi aluksen sementtialastissa upoksiin vuonna 1956. Enso-Gutzeit suoritti aluksen nostotyön ja laiva jäi maksamattomien pelastuspalkkioiden takia yhtiön omistukseen. Enso-Gutzeit muunsi aluksen niputtajaksi jona se toimi vuoteen 1967 asti. Ammattiliikenteen päätyttyä S/S Kalle Tihveräinen siirtyi yksityisomistukseen.

Kello 18.00 Siirtyminen bussilla Savonlinnaan.
Majoittuminen Sokos Hotelli Seurahuoneella.
Illastamme yhdessä.

Lauantai 16.9.2017

Kello 8.30 Siirtyminen bussilla Lustoon.

Kello 9.00 Suomen kaksisataa vuotta, aikamatka historiaan ja tulevaisuuteen.
Suomen metsät itsenäisyyden aikana, Kari Mielikäinen
Sata vuotta metsäntutkimusta Suomessa, Jaana Laine
Suomi 2100-luvulla, tulevaisuuden hahmottelua koko joukolla

Kello 11.00 Luston Sadonkorjuujuhla, syksyn makuinen buffetlounas Ravintola Lustossa.

Kello 12.30 Siirtyminen bussilla Punkaharjun kautta Punkaharjun tutkimusmetsään ja puulajipuistoon, metsässä liikutaan sekä bussilla että jalan.
Matkalla Punkaharjun esittely, Pekka T. Rajala.

Kirjasta Vanha kaunis Suomi, Z Topelius: "Punkaharjua voisi verrata valtavaan siivet levällään soutavaan vesilintuun, jonka ympärillä poikaset uiskentelevat etsien suojaa sen rinnalla. Yhtä pitkänomaisina, kapeina ja korkeina, joskin ylvään harjun rinnalla pieninä, melkein kaikki sen läheisyydessä olevat saaret ovat samansuuntaiset kuin harju, taipuvat toisinaan oikullisiksi koukeroiksi, sulkevat kirkkaan veden salmiksi ja lahdelmiksi ja muodostavat siten mitä monivivahteisimman näkymän, jota ei konsanaan väsy katsomaan."

Kello 13.00 Toiminta ennen ja nyt tutkimusmetsässä,
Useita esittelijöitä ja teemoja.

Taimien istutus sukupolvien metsään, Suomi 100 -tapahtuma.

Punkaharjun tutkimusmetsäalueeseen kuuluu 1 250 hehtaaria maa-alueita. Aluetta hallinnoi Metsähallitus ja Luonnonvarakeskus ohjaa sen hoitoa. Suunnitelmallinen metsien hoito ja ulkomaisten puulajien viljelykokeilut on aloitettu jo 1840-luvulla. Erityistä huomiota on kiinnitetty maisemanhoitoon ja metsien monikäyttöön.

Punkaharjun tutkimusmetsässä tutkitaan erityisesti ulkomaisten puulajien viljelyä ja kasvatusta, havupuiden alkuperiä ja ilmastonmuutoksen vaikutusta niihin sekä metsäpuiden geneettistä monimuotoisuutta.

Tutkimusmetsään kuuluu myös puulajipuisto sekä tutkimuspuisto, joissa kasvaa 54 havupuu- ja 48 lehtipuulajia. Suomen ensimmäinen geenireservimetsä perustettiin Punkaharjun tutkimusmetsien Patasalon männikköön syksyllä 1992. Tutkimusmetsissä sijaitsevat myös lehmuksen ja vaahteran geenireservimetsät.

Kello 15.30 Retkeilyn päätös Luston asemalla.
Junan lähtöaika Helsinkiin kello 16.00.

Retkeilyn hinta ja ilmoittautuminen

Retkeilyn hinta on 165 euroa jäseniltä ja 200 euroa ei-jäseniltä. Hinta sisältää bussikuljetukset, majoittumisen kahden hengen huoneissa, ohjelmaan merkityt ateriat (kaksi lounasta sekä iltaruoka), pääsyliput sekä oppaiden palvelut. Yhden hengen huoneesta lisämaksu 40 euroa.

Ilmoittautumiset pyydämme viimeistään 11.8.2017 allekirjoittaneelle, jolta saa lisätietoja. Ruoka-allergiat pyydetään ilmoittamaan myös.

Antti Koskimäki
koskix@hotmail.com
040 543 7118